

Verola

(ALDC, I, 166. La verola)

El nom més estès d'aquesta malaltia és *pigota*, amb la seva variant *picota*, pròpia sobretot del Rosselló. Mot d'origen expressiu que de *pic*, postverbal de *picar*, i des del sentit de 'pegar un cop' hauria passat a 'taca, marca' acrescut amb el sufix pejoratiu *-ota* (< llat. -OTTA): *picota*, *pigota*, fa referència a les cicatrius que deixen les pústules de la malaltia (per a l'alternança *k/g*, cf. els noms de l'ocell *picot/pigot*); la variant rossellonesa *picota* deu ser de procedència occitana. El mot va arribar al sard (*pigotta*) i al murcià (on *pigota* és compartit amb *picota*, probable aragonesisme). *Verola* ocupa el cat. central; prové de *VARIOLA (documentat com a nom de dona en llatí),

derivat del llatí *VARIUS* 'tacat, clapat, picat', en al·lusió a l'estat de la pell de la cara de qui ha sofert la malaltia; aquest mot va conuiu amb *pigota* a l'àrea central (així, Pujades, al s. XVII, usa indistintament els dos vocables); i avui en alguna població es diferencien semànticament: *pigota* designa només la dels animals, especialment de les ovelles, i *verola*, la de les persones. Notem les concomitàncies perifèriques i insulars (*pigota*) enfront del cat. central dissident (com *ansa/nansa*, etc.). La resposta *siripela* (178) és resultat d'una confusió de l'informant amb una altra malaltia, l'èrisipela.

